

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2

P4156

[5310]-101

B. Lib. I. Sc.

LIBRARY & INFORMATION SCIENCE

BL - 101 : Foundations of Library & Information Science

(2013 Pattern) (Semester - I)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write answers in 50 words each. (Any three).

[15]

- a) State the functions of the University Libraries.
- b) Write a short note on Delivery of Books Act 1954 & 1956.
- c) List the five Laws & Library Science.
- d) Write a note on library and its role in education.
- e) State the objectives of Special Libraries.

Q2) Answer in 100 words. (Any One).

[10]

- a) Write a detailed note on News-Paper office Libraries and its collection.
- b) Explain the first law of Library Science.

Q3) Answer in 300 words (Any One).

[15]

- a) Write an essay on the history of Libraries in India.
- b) State the different types of Libraries and discuss in detail the functions and services provided by the National Library.

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P4156

[5310]-101

B. Lib. I. Sc.

LIBRARY & INFORMATION SCIENCE

BL - 101 : Foundations of Library & Information Science

(2013 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतरं)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तर द्या. (कोणतेही तीन) [15]

- अ) विद्यापीठ ग्रंथालयांची कार्ये विशद करा.
- ब) Delivery of Books Act (1954 & 1956) यावर टीप लिहा.
- क) ग्रंथालय शास्त्राची पाच मूलभूत नियमांची यादी द्या.
- ड) ग्रंथालयावर टीप लिहून त्याची शिक्षणामधील भूमिका सांगा.
- इ) विशेष ग्रंथालयांची उद्दिष्टे - विशद करा.

प्र.2) प्रत्येकी 100 शब्दांत उत्तर द्या. (कोणतेही एक) [10]

- अ) वर्तमान पत्र कार्यालयांची ग्रंथालये आणि त्यांचा वाचन संग्रह पावर सविस्तर टीप लिहा.
- ब) ग्रंथालय शास्त्राचा पहिला नियम स्पष्ट करा.

प्र.3) प्रत्येकी 300 शब्दांत उत्तर द्या. (कोणतेही एक) [15]

- अ) भारतीय ग्रंथालयाच्या इतिहासावर निबंध लिहा.
- ब) ग्रंथालयांचे निरनिराळे प्रकार सांगून राष्ट्रीय ग्रंथालयाचे कार्य व सेवांची सखोल चर्चा करा.

Total No. of Questions :3]

SEAT No. :

P4157

[5310]-102

[Total No. of Pages : 2

B.Lib.I.Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

**BL-102 : Library Organization
(2013 Pattern) (Semester-I)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write answers in 50 words each (Any Three) : **[15]**

- a) Write a note on various book labels.
- b) State the methods of acquisition of books.
- c) Explain the importance of book selection.
- d) Define Annual Report.
- e) What do you mean by book reservation?

Q2) Answer in 100 words (Any One) : **[10]**

- a) Describe 'Three card system' of recording periodicals in a library.
- b) Discuss the advantages and disadvantages of acquiring periodicals through vendor and directly from publishers.

Q3) Answer in 300 words (Any One) : **[15]**

- a) Explain McColvin's 'Demand Theory' of Book selection.
- b) State importance of rules and regulations in a library. Prepare rules and regulations for a Academic library.

P.T.O.

Total No. of Questions :3]

P4157

[5310]-102

B.Lib.I.Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL-102 : Library Organization

(2013 Pattern) (Semester-I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास/

[एकूण गुण : 40

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
-

प्र.1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) :

[15]

- अ) विविध ग्रंथ चिठ्यांवर टीप लिहा.
- ब) ग्रंथ उपार्जित करण्याच्या पद्धती नमूद करा.
- क) ग्रंथ निवडीचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- ड) वार्षिक अहवालाची व्याख्या द्या.
- इ) ग्रंथ आरक्षण म्हणजे काय?

प्र.2) 100 शब्दांत उत्तर लिहा (कोणताही एक) :

[10]

- अ) ग्रंथालय नियतकालिकांच्या नोंदी ठेवण्याच्या 'त्रिपत्र पद्धती' चे वर्णन करा.
- ब) वितरकाकडून आणि भेट प्रकाशकाकडून नियतकालिके उपार्जित करण्याच्या फायद्या-तोट्यांची चर्चा करा.

प्र.3) 300 शब्दांत उत्तर लिहा (कोणताही एक) :

[15]

- अ) मॅक कॉलविन यांच्या ग्रंथ निवडीचा 'मागणीचा सिद्धांत' स्पष्ट करा.
- ब) ग्रंथालयामध्ये ग्रंथालय नियमांचे महत्त्व सांगा. शैक्षणिक ग्रंथालयासाठी नियमावली तयार करा.

Total No. of Questions :3]

SEAT No. :

P4158

[5310]-103

[Total No. of Pages : 2

B. Lib. I.Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL-103 : Reference Service and Information Sources

(2013 Pattern) (Semester-I)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write answers in 50 words each (Any Three) : **[15]**

- a) Reference service.
- b) State any five qualities of reference librarian.
- c) Open Access Resources
- d) Literature Search
- e) List any five Dictionaries

Q2) Write answer in 100 words (Any One) : **[10]**

- a) Internet is a source of information explain.
- b) Write a detailed note on reference service provided in School Library.

Q3) Write answer in 300 words (Any One) : **[15]**

- a) What are Encyclopedias? Explain the criteria for evaluating encyclopedia.
- b) Prepare a layout of web based services to be provided in academic library.

P.T.O.

Total No. of Questions :3]

P4158

[5310]-103

B. Lib. I. Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL-103 : Referece Service and Information Sources

(2013 Pattern) (Semester-I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

[एकूण गुण : 40

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : [15]

- अ) संदर्भ सेवा
- ब) संदर्भ ग्रंथपालाचे कोणतेही पाच गुण सांगा.
- क) 'मुक्त माहिती स्रोत' (ओपन ऑक्सिस रिसोर्स) (Open Access Resource)
- ड) 'साहित्य शोध'
- इ) पाच 'शब्दकोशांची' नावे द्या.

प्र.2) 100 शब्दांत उत्तर लिहा (कोणताही एक) : [10]

- अ) इंटरनेट हे माहिती स्रोत आहे स्पष्ट करा.
- ब) शालेय ग्रंथालयात दिल्या जाणाऱ्या संदर्भ सेवेवर सविस्तर टीप लिहा.

प्र.3) 300 शब्दांत उत्तर लिहा (कोणताही एक) : [15]

- अ) 'ज्ञानकोश' म्हणजे काय? ज्ञानकोशांचे मूल्यमापन करणारे निकष स्पष्ट करा.
- ब) शैक्षणिक ग्रंथालयात दिल्या जाणाऱ्या 'वेब बेस' सेवेचा आराखडा तयार करा.

Total No. of Questions :3]

SEAT No. :

P4159

[5310]-104

[Total No. of Pages : 2

B. Lib. I.Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL-104 : Information Science

(2013 Pattern) (Semester - I)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer in 50 words each (Any three) : **[15]**

- a) What do you mean by patents?
- b) Define Information and state its characteristics.
- c) Define Documentation
- d) Discuss the nature of non-documentary sources in information.
- e) State the importance of uses studies.

Q2) Answer in 100 words (any one) : **[10]**

- a) Trace the history of Documentation.
- b) Information is a resource and commodity comment.

Q3) Answer in 300 words (Any one) : **[15]**

- a) Which are the three categories of information sources. Explain features of at least two information sources from each category.
- b) Discuss the various methods of accessing information needs of used in special libraries.

P.T.O.

Total No. of Questions :3]

P4159

[5310]-104

B. Lib. I.Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL-104 : Information Science

(2013 Pattern) (Semester-I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास/

[एकूण गुण : 40

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
-

प्र.1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तर द्या (कोणतेही तीन) : [15]

- अ) पेटेंट (Patents) म्हणजे काय?
ब) माहितीची व्याख्या देऊन त्याची वैशिष्ट्ये नमूद करा.
क) प्रलेखनाची व्याख्या द्या.
ड) अमुद्रित माहिती साधनांचे वैशिष्ट्ये सांगा.
इ) उपयोजक अभ्यास चे महत्त्व सांगा.

प्र.2) प्रत्येकी 100 शब्दांत उत्तर द्या (कोणताही एक) : [10]

- अ) प्रलेखनाच्या इतिहासाचा आढावा द्या.
ब) 'माहिती एक साधन व विक्रिय वस्तु आहे'. स्पष्ट करा.

प्र.3) प्रत्येकी 300 शब्दांत उत्तर द्या (कोणताही एक) : [15]

- अ) माहिती साधनांचे तीन प्रकार सांगा. प्रत्येक प्रकारांतील कोणत्याही दोन माहिती साधनांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
ब) विशेष ग्रंथालयात उपयोजकांच्या माहितीच्या गरजा जाणून घेण्याच्या पद्धतींची चर्चा करा.

Total No. of Questions :3]

SEAT No. :

P4160

[5310]-105

[Total No. of Pages : 2

B.Lib.I.Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE
BL-105 : Knowledge Organisation-A (Theory)
(2013 Pattern) (Semester-I)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write Answer in 50 words each (Any three) : **[15]**

- a) Explain the Tree of Porphyry.
- b) Write a note on three planes of classification.
- c) Define basic, compound and complex subject.
- d) Differentiate between knowledge classification and book classification.
- e) Write a note on qualities of a good notation.

Q2) Answer in 100 words (Any one) : **[10]**

- a) Write a detailed note on call number and its structure.
- b) Define library classification. Explain the need and purpose of library classification.

Q3) Answer in 300 words (Any One) : **[15]**

- a) Discuss the modes formation of subjects.
- b) Explain the canons of characteristics with examples.

P.T.O.

Total No. of Questions :3]

P4160

[5310]-105

B.Lib.I.Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL-105 : Knowledge Organisation-A (Theory)

(2013 Pattern) (Semester-I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास/

[एकूण गुण : 40

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : [15]

- अ) पॉर्फिरीचा वृक्ष स्पष्ट करा.
- ब) वर्गीकरणाचे तीन स्तर यावर टीप लिहा.
- क) मूल विषय, संयुक्त विषय आणि मिश्र विषय यांची व्याख्या द्या.
- ड) ज्ञान वर्गीकरण व ग्रंथ वर्गीकरण यातील फरक सांगा.
- इ) चांगल्या चिन्हाकनाची वैशिष्ट्ये यावर टीप लिहा.

प्र.2) 100 शब्दांत उत्तर लिहा (कोणताही एक) : [10]

- अ) बोधांक व त्याचा आराखडा यावर सविस्तर टीप लिहा.
- ब) ग्रंथ वर्गीकरणाची व्याख्या द्या. ग्रंथ वर्गीकरणाची गरज व उद्देश स्पष्ट करा.

प्र.3) 300 शब्दांत उत्तर लिहा (कोणताही एक) : [15]

- अ) विषय निर्मितीचे प्रकारांची चर्चा करा.
- ब) गुणक्षणाची सुत्रे उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

Total No. of Questions :3]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2

P4161

[5310]-106

B. Lib. I. Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 106 : Document Description : A (Theory)

(2013 Pattern) (Semester - I)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write answer in 50 words each: (Any Three)

[15]

- a) State the functions of main entry.
- b) What is meant by Name catalogue?
- c) List the features of classified catalogue.
- d) Give the layout of main entry of AACR-II-(R).
- e) Explain the role of catalogues in library system.

Q2) Write answer in 100 words: (Any One)

[10]

- a) Give physical forms of library catalogue. Give the advantages and disadvantages of card form of library catalogue.
- b) Point out the differences between library catalogue and bibliography.

Q3) Write answer in 300 words: (Any One)

[15]

- a) Explain in detailed different parts of the book.
- b) Give the advantages of OPAC. Explain the functions and objectives given by C.A. Cutter about library catalogue.

P.T.O.

Total No. of Questions :3]

P4161

[5310]-106

B. Lib. I. Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 106 : Document Description : A (Theory)

(2013 Pattern) (Semester-I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास/

/एकूण गुण : 40

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
-

प्र.1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) [15]

- अ) मुख्यनोंदीची कार्ये सांगा.
ब) नामतालिका म्हणजे काय?
क) वर्गीकृत तालिकेच्या वैशिष्ट्यांची यादी द्या.
ड) AACR - II - (R) च्या मुख्य नोंदीचा आराखडा द्या.
इ) ग्रंथालयात तालिकाकाराची भूमिका स्पष्ट करा.

प्र.2) 100 शब्दांत उत्तर लिहा. (कोणताही एक) [10]

- अ) ग्रंथालय तालिकेची भौतिक रूपे द्या. पत्ररूप तालिकेचे फायदे आणि तोटे द्या.
ब) ग्रंथालय तालिका आणि ग्रंथसूची यामधील फरक स्पष्ट करा.

प्र.3) 300 शब्दांत उत्तर लिहा. (कोणताही एक) [15]

- अ) ग्रंथांचे निरनिराळे भाग सविस्तरपणे स्पष्ट करा.
ब) ओपेक चे फायदे द्या. ग्रंथालय तालिकेची सी. ए. कटर यांनी दिलेली कार्ये आणि ध्येये स्पष्ट करा.

ॐॐॐ

Total No. of Questions :3]

SEAT No. :

P4162

[5310]-107

[Total No. of Pages : 2

B. Lib. I. Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL-107 : Information Technology (Theory)

(2013 Pattern) (Semester-I)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write answers in 50 words each (Any Three) : **[15]**

- a) State any five needs for use of I.T. in library.
- b) What is C.P.U.
- c) What is operating system?
- d) What is MS-OFFICE
- e) What is LAN

Q2) Write answer in 100 words (Any One) : **[10]**

- a) Discuss the functions of different units of computer.
- b) Write a detailed note on INTERNET.

Q3) Write answer in 300 words (Any One) : **[15]**

- a) What is software and Hardware? Explain the differnt types of computer.
- b) What is library automation? Explain how computer can be used in circulation section.

P.T.O.

Total No. of Questions :3]

P4162

[5310]-107

B. Lib. I. Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL-107 : Information Technology (Theory)

(2013 Pattern) (Semester-I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

[एकूण गुण : 40

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : [15]

- अ) ग्रंथालयात माहिती तंत्रज्ञानाच्या वापराच्या कोणत्याही 5 गरजा सांगा.
ब) सी. पी. यु. म्हणजे काय?
क) ऑपरेटिंग सिस्टिम म्हणजे काय?
ड) एम. एस. ऑफिस म्हणजे काय?
इ) एल ए एन (LAN) म्हणजे काय?

प्र.2) 100 शब्दांत उत्तर लिहा (कोणताही एक) : [10]

- अ) संगणकाच्या निरनिराळ्या घटकांची कार्ये यावर चर्चा करा.
ब) इंटरनेट यावर सविस्तर टिपा लिहा.

प्र.3) 300 शब्दांत उत्तर लिहा (कोणताही एक) : [15]

- अ) सॉफ्टवेअर आणि हार्डवेअर म्हणजे काय? संगणकाचे निरनिराळे प्रकार स्पष्ट करा.
ब) ग्रंथालय ऑटोमेशन म्हणजे काय? संगणक देवाण घेवाण विभागात कसा वापरतात हे स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2

P4163

[5310]-201

B. Lib. I. Sc.

LIBRARY & INFORMATION SCIENCE

BL - 201 : Librarianship as a Profession

(2013 Pattern) (Semester - II)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answers in 50 words each. (Any 3).

[15]

- a) State any five Principles of Library Legislation.
- b) What is Copyright Act.
- c) Functions of UNESCO.
- d) Need of Resource Sharing and Consortia in today's environment.
- e) Explain the need of PR. (Public Relation).

Q2) Answer in 100 words. (Any One).

[10]

- a) Explain the salient features of Maharashtra Public Libraries Act 1967.
- b) Explain the objectives, functions and programmes of IASLIC.

Q3) Answer in 300 words (Any One).

[15]

- a) Explain the concept of Resource Sharing and its forms. State the barriers of Resource sharing.
- b) Explain the Philosophy and need for ethics of Librarianship.

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P4163

[5310]-201

B. Lib. I. Sc.

LIBRARY & INFORMATION SCIENCE

BL - 201 : Librarianship as a Profession

(2013 Pattern) (Semester - II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तर द्या. (कोणतेही तीन) [15]

- अ) ग्रंथालय कायद्याची कोणतीही पाच सुत्रे नमूद करा.
- ब) कॉपीराईट कायदा म्हणजे काय?
- क) युनेस्को (UNESCO) ची कार्ये सांगा.
- ड) साधनांच्या वाटणीचे (Resource Sharing) व कनसोरशिया (Consortia) ची आधुनिक काळातली गरज.
- इ) जनसंपर्काची गरज स्पष्ट करा.

प्र.2) प्रत्येकी 100 शब्दांत उत्तर द्या. (कोणतेही एक) [10]

- अ) महाराष्ट्र राज्य सार्वजनिक ग्रंथालय कायदा 1967 ची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- ब) IASLIC चे उद्दिष्ट्ये, कार्ये व कार्यक्रम स्पष्ट करा.

प्र.3) प्रत्येकी 300 शब्दांत उत्तर द्या. (कोणतेही एक) [15]

- अ) साधन वाटणीची (Resource Sharing) ची संकल्पना व त्याचे प्रकार स्पष्ट करा. साधन वाटणीतील अडथळे विशद करा.
- ब) ग्रंथपालनाचे तत्वज्ञान व नीतीमत्ताची (ethics) ची गरज स्पष्ट करा.

Total No. of Questions :3]

SEAT No. :

P4164

[5310]-202

[Total No. of Pages : 2

B.Lib.I.Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL-202 : Library Management

(2013 Pattern) (Semester-II)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write answer in 50 words each (Any Three) : **[15]**

- a) State the functions of management.
- b) Define HRM.
- c) List various types of binding.
- d) What do you mean by open access system?
- e) Explain the purpose of stock verification.

Q2) Answer in 100 words (Any One) : **[10]**

- a) What is meant by library finance? Discuss in detail the main sources of library finance.
- b) Discuss in detail any one stock verification methods.

Q3) Answer in 300 words (any one) : **[15]**

- a) Discuss with examples Henry Fayol's principles of management. State its application in library.
- b) What do you mean by Book Binding? Describe various methods of binding books in a library.

P.T.O.

Total No. of Questions :3]

P4164

[5310]-202

B.Lib.I.Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL-202 : Library Management

(2013 Pattern) (Semester-II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास/

[एकूण गुण : 40

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : [15]

- अ) व्यवस्थापनेची कार्ये नमूद करा.
- ब) एच. आर. एम ची व्याख्या द्या.
- क) बांधणीचे विविध प्रकारांची यादी द्या.
- ड) मुक्त द्वार पद्धती म्हणजे काय?
- इ) ग्रंथ मोजणीचे हेतु स्पष्ट करा.

प्र.2) 100 शब्दांत उत्तर लिहा (कोणताही एक) : [10]

- अ) ग्रंथालय वित्त म्हणजे काय? ग्रंथालय उत्पन्नाच्या मुख्य स्रोतांची सविस्तर चर्चा करा.
- ब) ग्रंथ मोजणीच्या कोणत्याही एका पद्धतीची सविस्तर चर्चा करा.

प्र.3) 300 शब्दांत उत्तर लिहा (कोणताही एक) : [15]

- अ) हेन्री फेरॉल यांच्या व्यवस्थापनाच्या तत्वांची उदाहरणांसह चर्चा करा. ग्रंथालयात त्यांचे उपयोजना विशद करा.
- ब) ग्रंथ बांधणी म्हणजे काय? ग्रंथालयात विविध ग्रंथ बांधणीचे प्रकारांचे वर्णन करा.

Total No. of Questions :3]

SEAT No. :

P4165

[5310]-203

[Total No. of Pages : 2

B.Lib.I.Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL-203 : Reference Sources

(2013 Pattern) (Semester-II)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write answers in 50 words each (Any three) :

[15]

- a) Write a note on Biographics
- b) Define Universal Bibliographic Control (UBC)
- c) Information literacy.
- d) State any five Abstracts.
- e) Write a note on Electronic Reference Sources.

Q2) Write Answers in 100 words (any one) :

[10]

- a) What is the need of reference interview? Explain various steps of reference interview.
- b) Define bibliographic control. Explain its need, purpose and tools.

Q3) Write answers in 300 words (any one) :

[15]

- a) What are year book? Explain criterias for evaluation of year book.
- b) What is user education? Describe user education programme for Academic Library.

P.T.O.

Total No. of Questions :3]

P4165

[5310]-203

B.Lib.I.Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL-203 : Reference Sources

(2013 Pattern) (Semester-II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास/

[एकूण गुण : 40

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : [15]

- 'चरित्रे' यावर टीप लिहा.
- वैश्विक ग्रंथसूचीय नियंत्रणाची व्याख्या द्या.
- 'माहिती साक्षरता'.
- पाच 'सारांची' नावे द्या.
- इलेक्ट्रॉनिक संदर्भ साधने यावर टीप लिहा.

प्र.2) 100 शब्दांत उत्तर लिहा (कोणताही एक) : [10]

- संदर्भ मुलाखतीची गरज काय आहे? संदर्भ मुलाखतीचे विविध पायऱ्या विशद करा.
- सूचिय नियंत्रणाची व्याख्या देऊन त्याची गरज, उद्देश व साधने स्पष्ट करा.

प्र.3) 300 शब्दांत उत्तर लिहा (कोणताही एक) : [15]

- 'वार्षिके' काय आहेत? 'वार्षिकांच्या' मूल्यमापनांच्या कसोट्या स्पष्ट करा.
- उपभोक्ता प्रशिक्षण म्हणजे काय? शैक्षणिक ग्रंथालयातील उपभोक्ता प्रशिक्षणाचे वर्णन करा.

Total No. of Questions :3]

SEAT No. :

P4166

[5310]-204

[Total No. of Pages : 2

B.Lib. I.Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL-204 : Organisation of Information and Services

(2013 Pattern) (Semester-II)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write Answer in 50 words each (Any three) : [15]

- a) State the difference between index and abstract.
- b) Give uses of Citations.
- c) List the merits of reprography.
- d) Write a short note on vocabulary control and thesaurus.
- e) INIS

Q2) Write answer in 100 words (Any one) : [10]

- a) Discuss objectives of CAS and explain the different techniques of providing CAS.
- b) List the qualities of a good abstract and describe any one abstracting service in detail.

Q3) Write answer in 300 words (Any one) : [15]

- a) Explain in detail PRECIS or chain Indexing with example.
- b) Explain the process of SDI with a diagram.

P.T.O.

Total No. of Questions :3]

P4166

[5310]-204

B.Lib. I.Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL-204 : Organisation of Information and Services

(2013 Pattern) (Semester-II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास/

[एकूण गुण : 40

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तर द्या (कोणतेही तीन) : [15]

- निर्देश व सार यातील फरक स्पष्ट करा.
- उल्लेखांचे (Citations) उपयोग सांगा.
- प्रतिरूप सेवेचे फायदे द्या.
- वोकॅब्युलरी कंट्रोल (Vocabulary Control) व शब्दकुल कोश (thesaurus) वर टीप लिहा.
- INIS

प्र.2) प्रत्येकी 100 शब्दांत उत्तर द्या (कोणताही एक) : [10]

- प्रचलित जागृकता सेवा यांची उद्दिष्टांची चर्चा करा आणि ही सेवा देण्याची विविध तंत्रे स्पष्ट करा.
- चांगल्या साराची वैशिष्ट्ये व गुणांची यादी देवून कुठल्याही एका सार सेवाच (Abstracting Service) वर्णन करा.

प्र.3) प्रत्येकी 300 शब्दांत उत्तर द्या (कोणताही एक) : [15]

- PRECIS किंवा Chain Indexing सोदाहरण सविस्तरपणे स्पष्ट करा.
- निवडक माहिती प्रसारण सेवा (SDI) देण्यातील विविध पायऱ्या सचित्र स्पष्ट करा.

Total No. of Questions :3]

SEAT No. :

P4167

[5310]-205

[Total No. of Pages : 2

B.Lib.I. Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE
BL-205 : Knowledge Organisation (B) Theory
(2013 Pattern) (Semester - II)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write answer in 50 words each (Any three) : **[15]**

- a) What are Rounds and levels?
- b) Define Enumerative classification scheme.
- c) Explain the contribution of CRG in classification research.
- d) Explain Phoenix schedules.
- e) Write a note on notation in colon classification.

Q2) Write answer in 100 words (Any one) : **[10]**

- a) Explain relation between classification and indexing.
- b) Explain five fundamental categories in colon classification.

Q3) Write answer in 300 words (Any one) : **[15]**

- a) Explain with examples the use of seven Tables in DDC.
- b) Narrate use of common auxiliaries in UDC.

P.T.O.

Total No. of Questions :3]

P4167

[5310]-205

B.Lib.I. Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL-205 : Knowledge Organisation (B) Theory

(2013 Pattern) (Semester - II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास/

[एकूण गुण : 40

सुचना :-

- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) 50 शब्दांत उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) :

[15]

- अ) फेरे आणि पातळ्या म्हणजे काय?
- ब) परिगणात्मक वर्गीकरणाची व्याख्या द्या.
- क) सी. आर. जी. या संस्थेचे वर्गीकरणातील संशोधनात योगदान स्पष्ट करा.
- ड) फिनिक्स सारण्या स्पष्ट करा.
- इ) कोलन वर्गीकरणातील चिन्हांकनावर टीप लिहा.

प्र.2) 100 शब्दांत उत्तर लिहा (कोणताही एक) :

[10]

- अ) वर्गीकरण व निर्देशन यातील संबंध स्पष्ट करा.
- ब) कोलन वर्गीकरण पद्धतीतील पाच मूलभूत घटक स्पष्ट करा.

प्र.3) 300 शब्दांत उत्तर लिहा (कोणताही एक) :

[15]

- अ) दशांश वर्गीकरण पद्धतीतील सात सारण्यांचा वापर उदाहरणांसह स्पष्ट करा.
- ब) युडीसी मधील सामान्य व सहाय्यकारी तक्त्यांचा उपयोग यावर मीहिती लिहा.

Total No. of Questions :3]

SEAT No. :

P4168

[5310]-206

[Total No. of Pages : 2

B.Lib.I.Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 206 : Document Description : B (Theory)

(2013 Pattern) (Semester - II)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write answer in 50 words each: (Any Three) [15]

- a) Write short note on ISBD(S).
- b) Describe MARC 21.
- c) Write the problems of cataloguing of non-print material.
- d) Write short note on union catalogue.
- e) Explain treatment given in AACR-2-(R) for cataloguing Microfilm.

Q2) Write answer in 100 words: (Any One) [10]

- a) What is centralized cataloguing? Explain its different form.
- b) State the different methods of subject catalogues and explain any one method.

Q3) Write answer in 300 words: (Any One) [15]

- a) Trace the history of catalogue code.
- b) What is metadata? Explain Dublin Core elements.

P.T.O.

Total No. of Questions :3]

P4168

[5310]-206

B.Lib.I.Sc.

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 206 : Document Description : B (Theory)

(2013 Pattern) (Semester - II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास/

[एकूण गुण : 40

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) प्रत्यकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) [15]

- अ) आय. एस. बी. डी. (एस) वर थोडक्यात टीप लिहा.
ब) मार्क (21) चे वर्णन करा.
क) ग्रंथेतर साहित्याच्या तालिकीकरणाच्या समस्या लिहा.
ड) संयुक्त तालिका यावर थोडक्यात टीप लिहा.
इ) मायक्रोफिल्म च्या तालिकीकरणाची AACR-2-(R) मधील पद्धत स्पष्ट करा.

प्र.2) 100 शब्दांत उत्तर लिहा. (कोणताही एक) [10]

- अ) केन्द्रीय तालिकीकरण म्हणजे काय? त्यांचे निरनिराळे स्वरूप स्पष्ट करा.
ब) विषय तालिकीकरणाच्या निरनिराळ्या पद्धती सांगा आणि कोणताही एक पद्धत स्पष्ट करा.

प्र.3) 300 शब्दांत उत्तर लिहा. (कोणताही एक) [15]

- अ) तालिका संहितांच्या इतिहासावर निबंध लिहा.
ब) मेटाडेटा म्हणजे काय? डब्लीन कोआर घटक स्पष्ट करा.

